

Naša SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

Srečanja z našimi poslanci

Uredništvo Naša skupnost je na željo bralcev začelo z objavljanim pogovorov z vidnimi družbenopolitičnimi delavci iz občine. Sodimo, da bomo tudi prek te oblike vzpostavili še tesnejše stike med občani in odgovornimi družbenimi dejavniki.

Za začetek smo prosili za sodelovanje inž. Janeza Miklavca, direktorja proizvodnje AK Emona; sicer pa poslanca gospodarskega zbora republiške skupščine in dr. Borisa Kuharja, ravnatelja etnografskega muzeja in poslanca kulturnoprosvetnega zbora republiške skupščine SRS. Obema tovarišema se uredništvo za razgovor in sodelovanje v rubriki iskreno zahvaljuje.

Nadaljevanje na 2. strani

KRIŽIŠČE V BIZOVIKU

PRAVDARSTVO ZA VSAKO CENO

SKOZI GOŠCAVO PREDPISOV IN BIROKRACIJE DO MATERIALNE RESNICE — KDO ISČE DLAKO V JAJCU? PRIMER NI OSAMLJEN — KRAJEVNI SKUPNOSTI NALAGATI NE SAMO NALOGE IN OBVEZNOSTI, MARVEČ TUDI ZAKONSKA POOBLASTILA.

Nekoč je bilo pravdarstvo zelo v modi in vse kaže, da je še danes marsikje prisotno in da se ga ne bomo zlepa znebili. Ljudje smo pač različni. Nekateri se radi tožarijo za vsako malenkost in so včasih samo zavoljo sence pripravljani dneve in dneve presedeti v sodni dvorani. Grenke izkušnje pravdarstva v preteklosti in sedanjosti pa očitno pričajo o tem, da iskanje dlake v jajcu slej ko prej privede v slepo ulico in da največkrat nikomur (razen morda advokatom) ne koristi.

Kako nekomu dlakocepstvo leži, nam dokazuje primer Ivane in Franceta Jager iz Bizovika, ki se že lep čas tožarita s krajevno skupnostjo Bizovik in preko nje z občinsko skupščino Moste-Polje.

Zgodba se je začela tistega dne, ko je svet KS Bizovik na večkratno zahtevo svojih volivcev sklenil ure-

dit in razširiti križišče Bizoviške ceste s Potjo v dolino. Križišče je namreč ozko, nepregledno in izredno nevarno za vsa vozila in je že terjalo precej prometnih nesreč.

Da bi svet KS lahko sklepe in zahteve zborov volivcev uresničil, je bilo potrebno dobiti soglasje lastnikov zemljišča. Z nekaterimi so

se brez večjih težav in zapletljajev hitro sporazumeli, medtem ko iz Jagrovima ni bilo mogoče doseči soglasja, kljub temu, da je bila občinska skupščina že pred dvema letoma pripravljena na svoje stroške prestaviti njuno gospodarsko poslopje na drugo zemljišče. Stroški prestavitve bi veljali 3 do 4 milijone starih dinarjev. Jagrova sta postavila nemogoče

Nadaljevanje na 4. strani

Volilne konference do konca februarja

Občinska konferenca SZDL naše občine je na seji 21. 12. 1970 sprejela nova pravila in poslovnik občinske konference SZDL ter sklep, da se volitve novih članov občinske konference in obema tudi novih vodstev krajevnih organizacij izvedejo do konca februarja letos. Stalni del občinske konference bo štel 60 članov, od tega jih 40 izvolijo člani socialistične zveze na volilnih konferencah v krajevnih organizacijah, sorazmerno s številom članov, 20 pa jih delegirajo delovne organizacije, družbenopolitične organizacije in društva. Prva seja novoizvoljene konference bo v prvi polovici aprila in bo konferenca na njej izvolila svoje organe in člane mestne konference SZDL.

Na seji je tekla tudi razprava o predlogih za spremembo družbenopolitičnega sistema in izhodiščih za ekonomsko politiko v letu 1971, in stabilizacijskih ukrepah. O obeh vprašanjih bodo razpravljali tudi na volilnih konferencah in zborih volivcev, ki bodo konec februarja.

Potrebe večje kot sredstva

Proračunska politika občine Moste-Polje bo v letošnjem letu upoštevala izhodišča in ukrepe, ki izhajajo iz sprejetih načel ekonomske politike in stabilizacijskega programa za leto 1971.

Pomembno izhodišče bo vsekakor vskladitev vseh oblik proračunske potrošnje, z zahtevami stabilizacijskega programa. Taka usmeritev je povezana z maksimalno mobilizacijo vseh občanov, katerih solidarnost s stabilizacijskimi ukrepi in disciplino v proračunski potrošnji, v odločitvah bo toliko nujnejša vsled dejstva, da skupščina v skladu z že sprejetimi ukrepi ne bo z dodatnimi obvezami obremenjevala gospodarstva, zadržala bo sedanje stopnje prispevkov in taks. Kot pomemben instrument stabilizacije se bo skupščina zavzemala za dosledno nagrajevanje po rezultatih dela, in bo podpirala vsa prizadevanja, da bi se hitreje sprejeli in realizirali zakoni in družbeni dogovori o usmerjanju delitve dohodkov in osebnih dohodkov. Zelo odločno bo nastopala proti vsem pojavom napokrite investicijske dejavnosti. Opravila bo revizijo vseh kratkoročnih in dolgoročnih programov, zato, da bi lahko v letu 1971 zaključili gradnjo nedokončanih objektov ter gradili le tiste objekte, ki bodo ekonomsko upravičeni, ali pa so zanje v celoti zagotovljena sredstva. Taka orientacija oz. izhodišča bodo osnova za oblikovanje proračunske potrošnje, ki bo imela v prvi vrsti stabilizacijski in selektivni značaj, kar pomeni, da bo morala tudi usklajevati z objektivnimi možnostmi vse želje ter tako delovne organizacije, kot občane orientirati k lastnim virom in silam.

V okviru danih možnosti bo občinska skupščina skušala uravnavati določene neskladnosti v splošni potrošnji, vendar to ne izključuje velike potrebe in akcije za podporo pri prostovoljnem združevanju sredstev za ureditev perečih problemov. Konkretno gre za urejevanje komunalnih problemov, problematike otroškega varstva, šolstva itn., kar občinska skupščina ne bi mogla v celoti ali dodatno financirati samo iz lastnih proračunskih sredstev.

Prednost v proračunu, ki se bo povečal za okoli 12%, bo občinska skupščina dala potrebam socialnega skrbstva, zdravstvenega varstva, ki prevzema nove obveze do kmečkega zdravstvenega zavarovanja in usklajevanja osebnih dohodkov za ostale proračunske potrošnike v okviru družbenega dogovora. V tem sklopu ni zaobsežena politika do kulture, ker bo to področje urejala novo nastala kulturna skupnost v okviru mesta. Na področju politike skladov se bo skupščina prizadevala uveljaviti družbeni dogovor za nadaljnje združevanje sredstev gospodarstva za investicije v športno - rekreacijske objekte. Povečala se bodo tudi sredstva na skladu za pospeševanje

kmetijstva, iz katerega bo občinska skupščina financirala predvsem programe preusmerjanja in vključevanja kmetij v blagovno-tržno proizvodnjo. Razen tega se bo malenkostno povečal tudi sklad za obrt in gostinstvo, ker že dalj časa ugotavljamo, da so te zmogljivosti premajhne.

Za investicije pri izgradnji vzgojno-varstvenih ustanov na Kodeljevem in Slapah ter telovadnic na osnovni šoli Vide Pregarcin v Polju bo potrebno zagotoviti več sredstev, kot je bilo planirano, radi naknadnega porasta stroškov pri gradnji. V okviru možnosti bo potrebno zagotoviti sredstva iz proračuna cestnega sklada in prispevka za mestno zemljišče, kot prvi polog za izgradnjo mostu čez Ljubljaničo.

Za vzdrževanje komunalnih naprav in objektov bo iz proračuna dodeljeno vsaj toliko sredstev, kot lansko leto, istočasno pa se bodo malenkostno povečala sredstva za delovanje krajevnih skupnosti, kar bo z ozirom na dotedanje višino sredstev sicer pomenilo stagnacijo, vendar bo po predvidevanju, kljub vsemu le zadoščalo za najnujnejše tekoče vzdrževanje v letu 1971.

V kratkem zaključku lahko ugotovimo, da so za letošnjo proračunsko potrošnjo značilni nekateri na videz nepopularni ukrepi, kot so omejitve proračunskih prispevkov in dohodkov. To pomeni, da bi bilo varljivo, če bi proračunski potrošniki računali na izdatnejša sredstva kot v preteklem letu. Razčiščeni pogledi in računice o višini in dotoku sredstev, bodo morali nujno siliti k zelo preudarnemu gospodarjenju in varčevanju na vseh področjih proračunske potrošnje.

Ce ocenjujemo ekonomsko politiko za leto 1971 v luči, kot jo predvideva stabilizacijski program, potem moramo tako usmeritev pozdraviti, saj istovrstna stabilizacija cen zagotavlja kritje tekočih potreb, ki jih resnici na ljubo tudi dosedanjí nadplanski presežki proračunov z ozirom na 20 — 24% rast osebnih dohodkov in ogramno inflacijo stroškov, niso uspeli kriti v celoti. To lahko ugotavljamo pri dosedanjih skromnih investicijah v šolstvu in otroškem varstvu. Prav na teh dveh področjih je ogromno investicijskih potreb, vendar ob takih proračunskih možnostih, v kakršnih se danes nahajajo občine, ni možno iskati ustreznih rešitev.

Jasno je, da se bo s spremembami v političnem sistemu, spreminil tudi materialni odnos med občino, republiko in federacijo v korist komune, vendar je očitno, da se ta odnos v polni meri še ne bo realiziral letos, tako da bo poleg ostalih skrbi občinske skupščine tudi ta, kako čim bolj ustrezno in z relativno malimi sredstvi zagotoviti naraščajoče potrebe.

Sedanje nepregledno križišče v Bizoviku, na desni sporna Jagrova domačija

Upoštevati mnenje občanov

Sredi januarja je bila sklicana volilna konferenca krajevnih organizacij SZDL Moste.

V živahni razpravi so obravnavali mnogotere žgoče probleme tega terena, in sicer otroško varstvo, socialno skrbstvo, vlogo hišnih svetov v stanovanjskem gospodarstvu, uspehe in dejavnost mladinskega kluba Kajuh idr. Razpravljavci so še po-

sebej opozorili na to, da bi pri gradnji dveh stolpičev v Zakotnikovi oziroma Kajuhovi ulici morali upoštevati pripombe občanov, ker gre za okrnitev tamkajšnjega otroškega igrišča.

Na koncu so izvolili 40-člansko krajevno konferenco SZDL in izvršni odbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Ante Uravič.

Iz urednikove beležnice

Vsi smo novinarji

Pred časom je zapisal Franc Setinc (urednik rubrike »Pogovor z bralci«, ki že dalj časa izhaja v petkovem Delu), da prihaja na uredništvo Dela mnogo pisem občanov in da zna 90 odstotkov pišočih zelo večje sukati pero. Nekateri med njimi bi celo marsikateremu profesionalnemu novinarju služili za vzor.

Iz te razveseljive ugotovitve sledi zelo poučen sklep — javnost obveščanja ni več tabu, marveč vse bolj postaja zahteva in potreba slehernega občana. To pa še bolj kot za dnevno velja za lokalno časopisje, ki je bolj ali manj še vedno v bistvu amatersko. Mednje sodi tudi Naša skupnost. Tudi v našem glasilu opažamo zadnje čase zelo spodbudne spremembe: iz številke v številko zasledimo vse več člankov, ki jih pišejo občani sami. Zato je tem manj razumljivo, če smo tu in tam preveč razvajeni. Kaj hočemo s tem povedati?

Denimo, da imajo v nekem kraju naše občine skromno svečanost, neko sejo, otvoritev nekega objekta, obletnico in podobno. Bržkone je med navzočimi vsaj polovica takih, ki znajo večše sukati pero in tudi takih, ki jim morda to še ne gre povsem od rok (komu pa gre takoj?). In vendar tudi

za vsako malenkost vabijo tja urednika Naše skupnosti, ki je v uredništvu sam (vsi drugi člani uredniškega odbora so redno zaposleni drugod). Posledice so mnogostranske: izguba dragocene časa, odvečni materialni stroški in, kar je glavno, domačin bolje pozna razmere na svojem terenu kot ne vem kakšen profesionalni novinar. Da ne govorimo o

tem, kako težko se je, denimo sedaj pozimi enemu samemu človeku iz uredništva prebijati v odročne in zasnežene kraje. In če si še tako prizadeva, preprosto ne zmore priti povsod. Medtem pa v obratni smeri — v Moste vsak dan potuje nešteto ljudi iz posameznih krajev občine, ker vse poti vodijo v mesto. In tudi pošta deluje!

Sodimo, da je tudi to ena od možnosti, kako naj bi v bodoče razširili mrežo naših dopisnikov, ki je ne kaže zanemarjati.

Zato veljajo tele vrstice vsem nam v premislek, kajti vsi smo lahko novinarji!

V pravljicnem svetu smo dočakali dedka Mraza

V Ljubljani je bila letos po nekajletni prekinitvi spet velika osrednja prireditev za otroke ob novem letu. Praznovanje je bilo v lepo okrašenem, osvetljenem in zasneženem športnem parku Tivolij. Od 26. do vključno 29. decembra je bilo tu vse živo otrok in odraslih. Obiskovalci se niso ustrašili ne dežja ne snega, ki je dal prostoru še lepši pravljicni videz.

Otroci so si lahko ogledali atraktivne nastope letalskih modelov. Kljub sneženju so letala brenčala in vzbujala veliko pozornost; malčki so uživali v vožnjah na kočijah po Tivoliju

in nikakor niso mogli dočakati, da pridejo na vrsto, saj je tako lepo peljati se na okrašenih zapravljičkih, v katere so zapreženi iskri vranici s kraguljčki... V srebrni dvorani so veliki in mali uživali ob pogledu na male električne železnice na maketah; drugim je zastajal dih ob pogledu artistov in žonglerjev, ki so »čarali in čarali«, pa smeh v dvorani ob gledanju filma. Čas za predstavo lutk je bil prekratek, prostor premožen za vse ljubitelje predstav in so se večkrat ponavljale. Več tisočglava množica Ljubljančanov je vsak dan spremljala z velikim veseljem program igralcev naših gledaliških hiš, nastop Planšarjev, Belih vran in drsalno revijo. Drugi so se zopet prosto drsali in sankali na ledu, kjer so porivali velike lutke in se igrali med seboj. Seveda pa je najbolj navdušil naše malčke prihod dedka Mraza. O, kako so ga klicali! Vsi so hoteli k njemu, ga cukali za rakov, se rakovali. Bil je med njimi on, ki jim je vse te prireditve podaril brezplačno.

Da ne bi bilo prevelikega navala, se je organizator odločil, da naj bo vsaj obisk šolskih otrok organiziran. Šole naše občine so imele določen ponedeljek 28. decembra. Občinska Zveza prijateljev mladine je v ta namen organizirala 6 avtobusov, ki so pripeljali otroke s Prežganj, Janč, Javorja in Besnice, Dolskega, Senožeti in Križevske vasi ter Zaloga. Žal je bil sneg neusmiljen in avtobus, ki je bil namenjen po zbrane otroke na Lipoglav, ni mogel dalje do Sostra.

Ostale šole pa so obiskale halo dopoldne in popoldne. Kljub tej veliki osrednji prireditvi ob novem letu, katero si je ogledalo večina otrok in staršev, pa so predstavniki DPM, vzgojnovarstvenih zavodov, KS, SZDL in šol pripravili interne prireditve z obiskom dedka Mraza. Prireditve v ožjem domačem kraju otro-

Kot povsod, je bilo tudi v Zadvoru srečanje otrok z dedkom Mrazom kar najprisrčnejše

Nova Mercatorjeva samopostrežna trgovina v Zadvoru stoji že več kot 3 mesece prazna. Podjetje se kaj malo meni za proteste občanov, da naj bi staro trgovino iz zadruženega doma, kjer prodajalci delajo v nemogočih razmerah, vendarle že preselili v nove prostore.

Zanimivo bi bilo slišati, kaj o tem menijo pri Mercatorju?

Mimogrede

Kje si, grešni kozel?

Oni dan sem se zapičil v branje zelo zanimive študije, ki jo je v našem zelo čislane članku napisal zelo učen mož z zvečan akademskim naslovom. Če me spomin ne vara, je moral biti pisec študije psiholog, psiholog ali sociolog, ki se verjetno poklicno ukvarja s kriminaliteto in prestopništvom.

Da je učeni mož zelo večje sukati pero, o tem ni da bi govoril; in da pri pisanju ni varčeval s tujkami in raznimi nebodiga treba izrazi je tudi več kot na dlani. Toda, to so samo obrobne pripombe, ki niso pritegnile moje pozornost, čeprav je tudi res, da je bila študija v celoti napisana preveč učeno in za poprečnega brava dokaj nerazumljiva.

Zboda so me merila, s katerimi ocenjujemo kriminalna dejanja. Tudi sicer se pri nas vse preveč ukvarjamo s posledicami, manj pa z vzroki, ki botrujejo gospodarskemu in drugemu kriminalu. No, to je že druga zgodba, ki ne sodi sem. Z istimi kriteriji ne bi smeli ocenjevati prestopka, denimo, lačnega študenta, ki je s police v samopostrežni trgovini izmaknil konzervno pašteto, da bi se pošteno najedel, in tolpo mladih in sitih objestnežev — otrok premožnih staršev — ki so oropali trgovino. Morda bo kdo ugovarjal, češ kriminal je kriminal, naj gre za velike ali male grehe, in podobno. Iz vsakodnevnih življenjske prakse pa vemo, da velikokrat prvi primer izveče debelejši konec palice kot objestni huli-gani, ki imajo dobro zaledje.

Na splošno bi moralo veljati: za hušji greh, hušja kazen, ne glede kdo je grešnik. Ker pa se pri nas po navadi pri hudih grehah za grešnika ne ve — ker je več grešnikov hkrati — se tu začarani krog sklene, vse skupaj pa se pogrezne v tajinstveno molččnost.

Denimo, da gre podjetje na stečaj zaradi milijonskega primanjkljaja. Kdo je grešni kozel? Kje so merila za oceno kriminalne dejavnosti? In če nekdo, ali skupina vodilnih osebnosti, vendar zapravlja dragocene davize, kdo je odgovoren? Vsi in nihče! Ali je mar pošteno, če si ljudje zaposleni v bankah in zunanji trgovini (in še kje drugje), ko jim pride na uho, da se pripravljajo ukrepi za omejitve dviganja osebnih dohodkov, le-te hitro dvignejo? In kje naj tukaj iščemo grešnega kozla? In ko gre za zapravljanje milijonske investicije, tudi ni krivca. Kje so ob vsem tem toliko deklarirana načela o osebni odgovornosti? Res je, iz malega raste veliko, še bolj res pa je, da majhno vidimo takoj, o velikem pa raje molčimo.

kom veliko pomenijo, ker se na njih lahko bolj sprostito in razveselijo.

DPM in KS Moste je obdarovalo otroke z lutkami in darili, spomnili pa so se tudi gojencev Demonstracijskega eksperimentalnega centra za dnevno varstvo in delovno usposabljanje duševno prizadete mladine na Vevčah, ki so bili te pozornosti nadvse veseli in so se za to prese-

nečenje tudi pisмено zahvalili z najlepšimi željami vsem Moščanom.

Za veselo razpoloženje in razna darila je poskrbelo tudi vseh naših 16 šol v občini, DPM, SZDL v Zelenci jami, na Kodeljevem, v Sostrem in v Dolskem. Povsod v vsakem kraju so poskrbeli, da je prav vsak otrok v naši občini bil deležen novoletnega veselja in pravljicnega doživljanja. Naša želja pa je, da bi tako ostalo tudi v bodoče!

POPRAVEK

V prejšnji številki Naše skupnosti je prišlo v sestavu Problemi kmetijstva za okroglo mizo do neljube pomote. V sestavu na prvi strani namreč piše, da se inž. Janez Miklavc, direktor proizvodnje AD Emona, ni udeležil omenjene razprave o kmetijstvu.

Tovariš Miklavc sploh ni dobil vabila in zato je tudi razumljivo, da se razprave ni mogel udeležiti.

Za pomoto se inž. Miklavcu opravičujemo!

Uredništvo

VSE POTI

VODIJO

V DOLINO

Marinka Prašnikar iz vasi Vrh nad Dolskim, ki ima le osem hiš in 27 ljudi, je v tej vasi najmlajša vaščanka, pa čeprav ima že 17 let. Ker je vasica izključno kmečka, zaslužka malo, se je vse, kar le ni bilo preveč privezано na zemljo, izselilo, pa tudi kmetje, ki so včasih imeli velike družine, se teh otepajo in tako je prišlo do stanja, da je v vasi najmlajši »otrok« star 17 let. Tudi ta se ozira za službo in zaposlitvijo v dolini in ni daleč dan, ko bomo lahko rekli: V vasi Vrh nad Dolskim je najmlajši vaščan star precej nad 20. Zakaž?

Pravdarstvo za vsako ceno

Nadaljevanje s 1. strani pogoje, češ da jima mora občina sezidati novo hišo. Nikakršno prepričevanje o neumestnosti takšnih pogojev in nagovarjanje, naj popustita, niso kaj prida pomagali.

Svetu krajevne skupnosti ni potemtakem preostalo nič drugega kot predlagati občinski skupščini Moste-Polje, naj le-ta z odločbo ugotovi, da je to v splošnem družbenem interesu in na podlagi takega sklepa uvede postopek za razlastitev.

Jagrova pa sta kmalu za tem sprožila upravni spor pred vrhovnim sodiščem Slovenije zoper odločbo občinske skupščine. Le-to je tožbi ugodilo in občinsko odločbo odpravilo kot nezakonito, z utemeljitvijo, da krajevna skupnost ne more biti pobudnik za razlastitev zemljišča.

In prav ta zavrnitev je izbila sodu dno. Kajti, po kakšni logiki, je lahko, denimo, društvo za vzrejo malih živali, ali gasilsko društvo, razlastitveni upraviče-

nec, krajevna skupnost pa ne?

Vrhovno sodišče je tudi enostavno prezrlo 160. člen statuta občine Ljubljana Moste-Polje, ki daje krajevni skupnosti svojstvo pravne osebe. Občinska skupščina je v tem primeru ubrala drugo pot, ki jo dopušča zakon o razlastitvi in je v smislu 12. člena omenjenega zakona sprejela sklep o izgradnji križišča, v čemer se prav tako kaže splošni interes.

Pri vsej stvari je zanimivo dvojje: prvič, da imamo še ljudi, ki ob taki priložnosti želijo zase izsiliti in iztržiti kar največ, in drugič, da je tudi naša zakonodaja včasih sila toga, zastarela in enostranska in bi morala dati večja zakonska pooblastila osnovni celici naše samoupravne socialistične družbe — krajevni skupnosti, ki v bistvu najposredneje izraža voljo občanov — volivcev. Če KS že nalagamo in ji zaupamo odgovorne naloge, dajmo ji še večje zakonske pravice.